

ABONAMENTE:

Pe un an 8 Lei
Pentru presii și învâzătorii 6 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

Organ săptămânal al Tinerimei Dobrogene

DIRECTOR-PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dobanților 17

AUTOCHTONISM

Dicționarul limbii române și în special acel al vieții publice a Regatului, s'a îmbogățit cu un nou termen.

Evident, că populația din această provincie — în special cea rurală — a făcut simțitoare progrese, atât pe terenul economic cât și pe acel al culturii generale și, cum am arătat altă dată cu cifre și date oficiale, o superioară, sub toate raporturile, populației de peste Dunăre; în schimb, din punct de vedere al educației naționale, Patria-mă nu s'ar putea fâli cu «fiica ei pierdută și aflată».

Dacă meritul pentru tot ce s'ar putea numi progres aci, revine exclusiv populației locale, care nu și-a risipit activitatea în lupte sterpe și istovitoare de așa zisă «politică» — în schimb, toată vina pentru a doua stare de lucruri cade asupra acelor, cari au trimis aci oamnei, nu ca să cultive inimile, ci ca să speculeze stin-găcia, supunerea neșovăită și pungile părinților noștri.

Oficiozitatea toată nu se sfi-ește să recunoască și să afirme acest erud adevăr, să constate atât laptele cît și mobilul care le-a determinat; cu toate acestea, la centru continuă să se privească cu aceeași indiferență o chestiune atât de delicată și importantă pentru interesele superioare ale Statului, iar aci se lasă mîna liberă tuturor derbedeilor ca, pe de o parte, să-și bată joc de liniștea și avutul acestor paenici contribuabili, iar pe de alta, să facă tot posibilul, ca să îndepărteze cît mai mult de la sentimentele românești chiar pe aceia, cari n'au cunoscut alt cer și altă țară de cît cea românească și cari și-au identificat în totul vederile și aspirațiunile cu acelea ale neamului românesc.

Și acești din urmă, cari — pentru ca să legăm faptele cu cele ce spunem în numărul precedent — și-au adaptat cultura românească în urma unui imbold propriu și și-au făcut educația pe propriile lor spese, de și pentru moment restrînși la număr, erau chemați să eroiască făgașul, prin care întreaga populațiune autohtonă să vină la acele sentimente, care singurele, constituie legăturile trainice, pe care se reazemă națiunile puternice. Ei bine, nici aceștia n'au fost cruțați de către panglicarii,

cari sint cum le fuge tereaul de sub picioare!

Iacă de ce cetățuile naționale, de care vorbeam mai deunăzi, devin tot mai evidente și mai puternice și iată cum se explică, că anul acesta s'a auzit agitându-se, în plină instanță judecătorească, ideea de «autochtonism» și «autochtoni»...

Toate acestea nu pot fi de cît în dauna intereselor superioare ale Statului românesc; și dacă adevărații români nu vor lua frînele din mîna acelor nesăbuiți, pe cari numai împrejurări excepționale i-au cocotat la niște situațiuni pe cît de nemeritate, pe atât de importantă, pentru ca să facă românism în această parte a țării, apoi autochtonii vor fi siliți, și vor ști să facă autochtonism.

Nu e o amenințare aceasta; e un avertisment dietat de simțiminte eminentamente românești. Cît mai o timp, patrioții români să-și dea seamă și să avizeze la mijloace.

Eă unul mi-am făcut datoria: Dixi et salvavi animam meam.

Const. N. Sarry

Cite-va rînduri d-lui Ion Bănescu

Am duș și duc contra d-tale și a clicei care te înconjoară o campanie, a cărei inverșunare n'o întrece de cît justețea ei. Mă lupt, în limitele puterilor mele, pe față și cu arme leale; la ele îmi opui mijloacele lașe, pe care ți le pune la dispoziție pozițiunea nemeritată pe care o ocupi și caracteru-ți pervers și josnic.

Nu mă intimidază nimic, cum nu mă obosește nici un fel de luptă; nu sunt omul, care să dea înapoi. Atunci însă, cînd te voi vedea răpus înaintea picioarelor mele — și de aceasta să fii sigur — stîrfu-ți de pigmeu netrebnic il voi da pradă corbilor, cari îți croncăne azi, de dimineață pînă seara, la ureche. Numai ei îți vor putea mistui cadavrul.

Fostul d-tale prieten

Hazul Săptămînoii

Guvernul acesta, care ne-a promis marea cu sarea — se piîngea deunăzi un partizan al drepturilor politice — ne poartă numai cu vorba. — Și cum, răspuns un altul. N'aveți la nașul vostru marea cu sarea? Ce mai voiți?

O AMINTIRE

Sfințirea Steagului Societății „România“ din Geneva

— 10 Mai 1899 —

Sunt șapte ani de atunci.

«Societatea studenților români din Zürich» primise o invitațiune de la Geneva, să ia parte la sfințirea steagului societății, pe care o întemeiau studenții români din acea localitate.

Eram convocați în ședință extraordinară. Asupra participării nici nu începuse discuție: societatea «România» era un prunc al societății noastre. S-a și instituit, fără multă vorbă, o delegație, compusă din G. Teodorovici, președintele societății noastre, subsemnatul, vicepreședinte și C. Barbacioru, membru. Acolo însă, unde discuția amenința să nu se mai termine, era faptul dacă delegații vor purta «elac» sau «șapca» societății. (Acolo, fiecare societate își are șapca și cordonul ei). Cel mai tineri susțineau șapca; cel mai în vîrstă, elacul. În sfîrșit s-a pus chestiunea la vot și fiindcă existau membri, cari nu erau nici tineri nici bătrini, s-a cerut vot secret. Scrutinul a fost în favoarea sepeștilor și pînă seara ne și fabricasem șepel noi.

Eram în drum spre Geneva.

Aveam cu noi drapelul societății noastre, un giuvaer de artă. La confecționarea lui, care a costat peste patru mii de lei, au contribuit și mulți bărbați mari din țară.

Călătoria de la Zürich la Geneva ține vre-o cinci ore cu acceleratul. Tovarășii mei se tolăniseră pe canapele și în curînd s-au pus să cîștige ceea ce perduseră în noaptea precedentă. De mine nu se prindea somnul. Stăm lângă steag și-mi frămîntam creierii să tîcnuiesc o cuvîntare ocazională în versuri. M-am pomenit însă la Geneva, fără ca să pot lega două cuvinte.

Aci am fost obiectul unei primiri frățești. Din zecile de compatrioți cari ne eșiseră înainte, nu cunoșteam de cît vre-o dol; în cinci minute însă, s-au stabilit între noi legături, cari se păstrează și astăzi.

Ni s-a oferit un vermouth de primire într'un local din apropiere, la care a luat parte și d. Fazy, consulul român din Geneva, urîndu-ne, bună venire.

Ne-am împrăștiat pe la gazdele ce ne fuseseră rînduite; subsemnatul a fost oaspetele colegului Vidrașcu.

Noaptea toată am «flanelat» prin tot felul de localități ale acestui «mic Paris». Pentru noi, cari venisem din Zürich — oraș posomorît, unde totul se mișcă cu compasul și unde noaptea după unsprezece dacă ai rîde numai

ce-va mai gălăgios pe uliți, auzi so-mația poruncitoare și stridentă a polițistului: *ruhig* — nouă, zic, acea noapte ni s-a părut cu adevărat «albă» iar Barbacioru și eu mine, cari nu văzusem încă pînă atunci Parisul, ne-am putut închipui, în mie, Capitala de viață și lumină a lumii...

A doua zi era 10 Mai stil vechiu.

Ceremonia sfințirii steagului societății «România» a avut loc în capela rusească din localitate. Pe lângă delegațiunile tuturor societăților studențești azista și un public numeros. După terminarea serviciului religios toți invitații, cu o faufară în frunte, ne-am îndreptat spre palatul Consulatului român.

Colonia românească din Geneva e foarte numeroasă; o mulțime de familii domiciliazi acolo, mai ales dintre acelea, care nu pot etala aci în țară, cu atîta ceremonial și emfază, titlul de «principe X».

D-na Fazy, românească de origine, născută Mărgăritescu din Gudați, o damă foarte respectabilă și pe care păru-i alb și bogat o făcea și mai radioasă împreună cu d. Fazy, un infocat român prin sentiment și prin ale căruia stăruințe se fonda societatea «România», împărțeau onorurile casei. Un salon gema de doamne, în marea majoritate românece.

Toastează d. Fazy, consulul, fratele d-sale, consilier municipal, președintele «României» Grințescu, președintele societății sîrbo-bulgare și alții. Pe mine mă minca un șarpe pe inimă, pe cînd lumea se întreținea voioasă și scoțînd din buzunar o hîrtie și un creion, m-am retras într-un colț.

Nu trecu mult și îndrăznesc să cer voie de a rosti cite-va cuvinte în românește, la această serbare eminentamente românească.

Conduc de d. Fazy, sunt introdus în salonul doamnelor, care m-au primit cu ochii mari.

Nu știu, cum voiă fi fost la față, dar mîna mea, care ținea paharul de șampanie, tremura ca vargă. Înceacam pentru prima oară atunci acel fel de emoțiune.

D. Sarry dorește să vorbească în românește și am crezut nimerit să-l aduc între d-voastre — a zis d. Fazy și m-a lăsat de braț.

Ori cît aș fi fost de buimăcit, simțeam că trebuie să dau drum vocii și am început:

Din văile Carpaților de Dunăre brăzdate,
Unde zefirii la urechi dulci doine îți transmit,
La poalele Alpilor bătrini, de ape neconjurato,
Două române coloni din timpuri s-au sădit.

Una în Zürichul bătrîn și-a doa în Geneva,
Și una și-alta propășese și în continuu creșe,
Prin manieri, prin caracter, prin nobila lor sovă,
Onoare și renume fac la neamul românesc.

De și departe zile lungi de patria lor mamă,
Dar sentimentul românesc din ele nu s-a stins.
Amorul sfînt de patrie, acea ardinte flamă,
Augmentează. Ori ce alt dor în față-i cade învins.

Iubirea către țara lor azi se manifestează:
Cînd tricolorul român, cu sînge răstîgat,
Azi inimii tinere se 'nchin și i se devotează.
Toți protejare și respect în față-i au jurat.

Din două puncte socotește această zi de sfîntă:
Întîi, că azi s-a celebrat un act solemn și bun,
Azi prin unire, fii români spre glorie se-avîntă,
Punîndu-se sub pavăza drapelului român.

Și-al doilea-i, că azi se împlinește anul tocmai șept'sprezece.
De cînd prin sînge, prin cavint, prin ce nu poți să spui,
Puturăm a vedea lucind coroana cea de Rege
Pe capul cel neprețuit al Donnicitorului.

Să profităm deci fraților de această ocaziune
Și cum o mîină de Români ne-afiăm aci adunați,
Să exclamăm odată toți, din piepturile june,
Cu un răsănet vibrător din Alpi pînă 'n Carpați:

Trăiască 'n pace progresînd a noastră scumpă țară,
Trăiască neamul românesc și-Auguștîl Suveran!
Iar tricolorul nostru scump, peste hotare-afară,
Mai mîndru tot să filție, din an și pînă 'n an!

Nu știu ce a urmat: am simțit numai cum d-na Fazy m-a sărutat pe frunte.

Am mai trecut de atunci de două

ori prin Geneva, dar nu mi-a mai părut nici așa de dulce și nici atît de frumoasă!

CE-SAR

Un nebun și un nemernic

De cîte-va luni de zile, în galeaturul de afară al fotografiei Nielsen din strada Carol, stau expuse, între altele, trei fotografii, în diferite pozițiuni, ale unui oare-care Chirilescu funcționar la Primăria orașului nostru. Am reprodus în numărul nostru delu 30 Martie, a. e. una din aceste fotografii-caricaturi, așa că cititorii pot judeca dacă un om, care își exhibează, pe ulița mare asemenea poze ridicole — ca să nu zicem alt-fel — poate fi cu mintea sănătoasă.

Și acest nebun, la care pînă acum s'a manifestat mania persecuției, sub o formă acută, a fost ales de către Primarul nostru, ca să scrieze tre-cutul cetățenesc al fie-cărui dintre electorii comunei Constanța. Ce-va mai mult: lui i s'a dat însărcinarea de a merge la Burești și să repre-zinte înaintea Inaltei Curți de Casație interesele comunei noastre!

De cît Primarul urbei noastre, a cărui stare mintală e stabilită, nici nu putea face o alegere mai nimerită. Nebunia aceasta o întrece însă nemernicia unui al treilea.

E tot un funcționar al Primăriei, pripășit, nu știm de unde, în orașul nostru și se numește I. Focșa.

Fără a avea consul cerut de lege, fără a avea satisfăcută legea recrutării, se înscrie prin fraudă și cu călcarea legii, pe listele electorale și contestă înaintea Justiției calitatea cetățenască a unor oameni, cari de ani 2-3 zile contribuie cu banul pentru stringerea fondurilor, din care să se înfrupteze ast-fel de nebunici!

Și amîndună aceste specimene — primul nebun, secundul un nemernic — au fost aransați în luna trecută, pentru serviciile aduse (?) și, ce e mai revoltător, celui de al doilea i s'a dat un concediu de două luni de zile pentru, a și face concentrarea ca soldat în trupa cu schimbul a Regimentului 9 Călărași.

Nu știm ce să deplîngem mai degrabă: nemernicia unora, ori ticătoșia celorl-alți?

STUDIU

Asupra proprietății fonciare și în special, asupra domeniului public în Imperiul Otoman.

(Urmare)

Principiile de drept pe cari sunt bazate dispozițiunile laudabile ale Califilor în țările cucerite, sunt ast-fel explicate de celebrul juriscult Imam-Mohamed-Sheibani¹⁾, discipolul lui Hanifa:

«Emirul, pus de Calif în capul armatei însărcinată a năvăli în țările necredincioșilor trimite mai întîi locuitorilor invitațiunea de a îmbrățișa islamismul. Dacă primesc, ei rămân liberi, nimeni nu poate să-i atace în persoană

sau bunurile lor și pămînturile lor devin uchrîe libere: dar, dacă țara se cucereste prin putere, dreptul armatei la împărțirea teritoriului și a prăzei este incontestabil. Dacă însă, întervine o capitulațiune, stipulînd că teritoriul nu va fi împărțit între biruitoari, cari renunță la dreptul lor, în acest caz, pămîntul rămîne în minile vechilor stăpîni și devine haradjii iar tributul, haradjul — ei se impune se va afecta la trebuințele armatei și ale comunității musulmane. Într-un cazlnt, legea prescrie că nici un teritoriu nu poate fi declarat haradjii, de cît după ce a fost luat cu puterea; o dată dreptul biruitorului — ast-fel bine stabilit, se stipulează că aceștia renunță la dreptul lor, și că pămîntul se va lăsa vechilor posesori; în asemenea condițiuni, este incontestabil că pămîntul devine haradjii, și tributul care i se impune se întrebuințează în folosul biruitorilor și al comunității musulmane în general».

În cartea de jurisprudență. *Mulleka*, zice: ²⁾

Imamul împarte între musulmani teritoriul cucerit prin putere sau confirmă pe indigeni în posesiunile lor, impunînd capitațiunea (*djizie*) pe persoane și haradjul pe pămînt.

Orî-ce teritoriu, al cărui locuitori s'au îmbrățișat islamismul sau care după ce a fost cucerit cu putere s'a împărțit între biruitoari este pămînt *uchrie* liber. Este *haradjii* orî-ce teritoriu cucerit prin putere și lăsat indigenilor, precum și orî-ce teritoriu a cărui populațiune a capitulat

Capitațiunea avea de obiect a garanța locuitorilor viața, averea și libertatea cultului. În capitațiunea Ierusalimului (637), care a servit de tip celoultior, se stipulează prin art. I: «Creștinii dic nobila cetate, supunîndu-se musulmanilor, vor conserva exercițiul religioas lor, ei nu vor putea, însă clădi biserică nouă în oraș sau pe teritoriul lor; iar prin art. XV: «Califul asigură creștinilor viața, averea lor și libertatea cultului. Protecțiunea Împăratului cre-dincioșilor va fi imediată și perpetuă».

În virtutea acestor stipulațiuni, comunitatea păstra dreptul de administrațiune a intereselor sale; capil bisericeii aveau dreptul de jurisdicțiune civilă și, în oare-cari margini, chiar criminală. În atacările dintre membrii comunității; iar locuitorii, plătînd capitațiunea, păstrau proprietatea deplină asupra averilor imobiliare din interiorul comunei; locuințele lor erau scutite de orî-ce dare ca și locuințele musulmanilor.

Cât pentru proprietatea rurală, precum capitațiunea era tributul de supunere impus pămîntului; vom vedea mai jos condițiunile în cari aceste pămînturi se lăsa în posesiunea indigenilor.

Să reamintim că capitațiunea, cu toate sale de percepțiune unilitoare, s'a

¹⁾ Estras din texturile traduse de Belin, Journ. Asiat. 1861, pag. 412.

²⁾ Vezi textul întreg al acestei capitulațiuni, compusă de XB articole: *Canta. Istoria universală*, Ed. fr. t. VIII, pag. 110. Art. 2-13 conțin prescripțiuni relative la vestiminte și la reguli politienești.

destinată prin hatti-humanum din 1856, înlocuindu-se prin contribuțiunea militară *tancî-askerîi*, impusă locuitorilor cari nu fac personal serviciul în armată.

Nu mai pămîntul musulmanului este *uchrie*, liber el este proprietatea sa *mulk*¹⁾, adică întregă și absolută ca proprietatea occidentală.

Pămîntul *uchrie* plătește ușurul, dijms. Însă, sub titlul de *zekiat*, pomană, ce orî-ce musulman trebuie să plătească din prisosul său, conform prescripțiunilor Coranului.

Zekiat, după definiția dată de *Mulleka*, este abandonare, darea în deplină proprietate ce face cine-va, în numele lui Dumnezeu și fără cugot de câștig a unei părți din averea sa. În proporțiunea fixată de lege, și în favorul musulmanilor săraci²⁾.

Proprietatea *uchrie* perde acest caracter, dacă trece, prin vizare la un nemusulman, cu toate că devine proprietatea *mulk* a acestuia; el plătește însă haradjul; proprietatea redevine *uchrie* dacă se întoarce din nou la un musulman.

Dacă, zice *Mulleka* nu zicim cumpăra da l un musulman un pămînt *uchrie*, el va plăti pentru acest pămînt haradjul; fiind-că, adaugă comentatorul ușurul (*djima*) este un act al cultului, care nu se poate îndeplini de cît de musulman. Dacă însă prin preempțiune, sau în urma anularii vânzării pămîntul se întoarce la un musulman, el redevine pămînt *uchrie*.

O excepțiune remarcabilă la aceste principii s'a făcut în favorul Tribului arab Beni-Faghlib, care profesa religio-nea creștină. Acești arabi, făcînd sumisiunea lor sub condițiunea de a păstra religionea lor, tură supuși la piata capitațiunei. Văzînd însă, în această dare o umiliațiune, ei rugară pe Califul Omar să i asimile, în privința denomi-nării dărilor cu musulmanii. Califul primi rugăciunea lor și transformă capitațiunea într'un îndoit *zekiat*, ușur³⁾.

În privința haradjului, extragem din *Mulleka* următoarele dispozițiuni:

Haradjul este de două feluri:

I-în Haradjul-mucasémé (proporțional).

«Cînd imamul, zice comentatorul, ia o țară prin putere, el impune asupra pămînturilor haradjul, pe care îl fixează la a cincea, la a patra parte, și chiar la jumătate din recoltă, precum a făcut-o Profetul la Zabaibar; quotitatea ordinară este a zecea parte, ea nu poate trece peste jumătate.

«Ca ușurul, acest haradjii depinde de recolta pămîntului.

«Cu alte cuvinte, adaugă comentatorul, percepțiunea acestui haradjii, depinde ca ușurul de produsul recoltei, cu singuraosebire, că cel d'întîi este o dare tributară în fapt însă, ușurul nu este alt-ceva de cît haradjul-mucasémé. «Iea Haradjul-vazifé (adică fix, impus asupra fondului, iar nu asupra recoltei), acest haradjii nu poate trece peste quotitate fixată de Omar pentru Senad din Irak.

Pămîntul nu datorește haradjul dacă apa care îl uda s'a retras, sau dacă s'a împliat o inundațiune, sau, în fine, dacă recolta a perit din cauza răului timp.

«El se datorește, din contra, dacă posesorul lasă pămîntul necultivat, din greșala sa.

«El se datorește, asemenea dacă posesorul se cutupără de către un musu man.

«Ușurul nu se datorește pe recolta unui pămînt haradjii. Cu alte cuvinte, aceste două dări nu pot fi cumulate.

Haradjul-vazifé nu se va cere de două ori, cînd pămîntul dă două recolte.

«Altfel se urmează în privința ușurului și a haradjului-mucasémé: dacă pămîntul dă două recolte, se va plăti îndoit ușur și îndoit mucasémé

1) *Mulk* înseamnă orî-ce bun liber, alienabil. Ca aceiași rădăcină aparțin derivatele: *melik*, rege; *malik*, proprietar; *mamluk*, rob; *mamlakat*, provincie, principat ca Moldova și Valahia. (Vezi *Belin*, Journ. Asiat. 1861, pag. 406).

2) Vezi texturile din *Mulleka* privitoare la *zekiat*. *Belin*, op. cit. p. 480. O mare parte din impozitele la musulmani au acest caracter de *zekiat*.

3) *Belin*, Journ. Asiat. 1861, pag. 484. după *Caussin de Perceval*: *Essai sur l'histoire des Arabes*, v. III, p. 523.

(Va urma)

CARSETUL UNUI FOSAC

In onoarea lui Ahille Troianul

Contractul ZITTO

Doctore! morși ai fost pe lume,
Unîi prosti, alți cu renume,
Dar o rabii ca Ahille
Soarta — ca să ne împie
Nouă doar ne-a bărzit-o.

Zitto!

Multe multăși patente,
Scurt, pe loc și'a freat momente,
Le-a căpătuit ostirea
Cu nici unul străpînire
N'a fost însă păcătî
Ca cu — Ahille... Ce mai vîi
Leneși, sălbatecă,
Proastă și zălatecă,
Nici ostirea n'a mîlînzit-o.

Zitto!

Știi, că n țară, din păcate,
N'a fost club, societate,
Unde membri pe întrecute,
Să nu lure mil și sute
Dar pungașii cel mai monștri
La Meseriașii noștri
Operați ai de zile
Și în capul lor Ahille,
N'ndoios, nerușinare
Astui om — lui dău onoarea
Nimenia n'a auzit-o.

Zitto!

Dar veni și lun'Aprile,
Cînd borlași de-al de Ahille
Au mijloace la îndemînă,
Pe scribași să pue mînă,
Să le apere coșorul
Și să-l laude 'n tot locul
Fie vorba între noi
Să n-o știm de cît noi doi,
Banul mîna și'a mîlînzit-o.

Zitto!

Și acum, cînd dragă, Zitto,
Ceafa tău și-am rezezit-o,
Vie dă-mi, să-ți dău un stat
Nare cul și cu bănat
Crede mă, nu șade bine,
E păcat și e rușine
Nol să ne băyăm „sufuzișt”
La toți prostii și borlași,
Lasă pe pungaș la locul,
Pe cel prost, iar, la norocul
Și pe boi cu capu 'n iasia,
Că ne facem de rîs breasla
Lasă 'n pace „cărătura”
Ca s-o dea Sarry d'adura...

Ura!

SAROGIU

Politice-Electorale

În sfîrșit, Justiția și-a spus în mod definitiv cuvîntul. Inalta Curte de Casație a admis aproape toate apelurile electorale făcute de alegătorii comunei Constanța. Nu s'au respins de cît 6 dintre ele și acestea din cauza neîndeplinirii a oare-cari formalități, așa că toți se vor putea reinscrie la anul.

Toată furia s'a deslășuit însă contra directorului nostru. După cum aci la Tribunal, numai contra d-sale a ple-dat avocatul Primăriei, tot așa și înaintea Inaltei Curți d. avocat Ivașcu, secretarul d-lui Tache Ionescu ridicase în așa fel tonul. În cît d-l președinte a fost silit să-l pună la locu-i.

Apărătorul directorului nostru, onorabilul d. avocat Vasile Lascar, fost ministru de interne, n-a avut nevoie să susțină mult cauza dreaptă ce o apăra, d. președinte invitîndu-l să conchidă. Curtea fiind edificată.

Patima dusă de adversarii a deșteptat atențiunea Inaltei Curți, care numai de cît a băgat de seamă, că sunt la mijloc considerațiuni politice, lucru ce a ușurat mult pozițiunea proceselor ce urmau.

În zilele de 9 și 12 corent, cît timp s'au judecat procesele noastre electorale, d. Ivașcu, procuratorul tutulor naționalistilor din Constanța, a stat în permanentă la Curte.

În același scop a fost trimis la București și un funcționar al Primăriei, care a stat cîte-va zile.

Nu încapă îndoială că atît onoriul d-lui Ivașcu cît și cheltuelile de întreținere și transport ale acelu func-

ponar nu fost suportate de casa comunală. Din ce fond anume — fie pe pace ceea de la Primărie — se va des-coperi la vreme. Afita nerușinare și teologie nu s'a mai pomenit.

Intre alți contestații era și d. Mone-las Triandafil contabilul Primăriei, care — în treacă fă zis — e singurul slujbaj superior priceput acolo.

După o explicație avută între Pri-mar și numitul contabil, cel d'ntil a chemat pe contestații, un funcționar dela construcția portului, și i-a cerut să retragă contestații.

Dacă d. Bănescu știa, că contabilul său i se poate ori cind impune, de ce a mai pus să 'l conteste?

Nici orașul Cernavoda n'a fost mai prejos de Constanța. Hotărârile consi-lului de acolo au fost de un ridicol re-voșitor. Intre alte motive de contesta-re a calității de cetățean, au fost și acela, că X ar nutri ură contra nea-mului.

Să pretins că un fiu al d-lui Far-machu, ar fi plecat să se înroleze an-tart în Macedonia, într'o zi cind el a dovedit, că era prezent la Regimentul 31 Constanța unde a servit.

Primarul de Cernavoda care o far-macist, s'ar putea foarte lesno deba-rasa de niște microbi, cari nu fac de cît să provoace desgustul lumii.

O CĂPĂTUIALĂ

Aflăm din sorginte autorizată de la centru, că d-l Ion Bănescu s'a in-scris candidatul și la examenul de ca-pacitate de Geografie, care se ține în București pe ziua de 16 Mai. Pre-sedinte al acestui examen este d-l Gîrigore Tocilescu.

Întrebăm autoritățile superioare școlare, în lăzu cărui drept a fost înscris editul Constanței la acest ex-amen?

Legea învățămîntului secundar spune clar și categoric:

Nu pot fi admiși la examenul de capacitate de cît candidații cari au diploma de licență în litere, filosofie, istorie, filologie etc., sau o diplomă de doctorat în litere ori filosofie de la o Universitate străină și echiva-lată cu diplomele noastre de licență sau doctorat din țară.

Domnul Bănescu n'are nici una din aceste diplome, nici din țară, nici din străinătate.

Mai departe legea glăsuiește:
Candidații trebuie să presinte la Minister și în fața Comisiunii un certificat, prin care să se constată că a urmat un curs de pedagogie la una din cele două universități din țară sau din străinătate și să fi fă-cut lecțiuni practice pedagogice la unul din seminariile pedagogice din București sau Iași.

Dar numitul de mai sus candidatul, pe cît știm, n'ar avea nici diploma de licență și nici certificat de curs pedagogic.

Atunci pe ce motiv a fost înscris acest pigniu?

Pe cît se spune, d-l I. Bănescu ar fi îndus autoritatea superioară șco-lară în eroare, că ar fi funcționar 15 ani în învățămîntul secundar (?).

În care învățămînt secundar? Aici în Dobrogea a funcționat d-l Bă-nescu ca profesor? Dincolo în țară d-sa n'a fost profesor la nici un liceu, și nici gimnaziu. Și gimnaziul din Constanța n'are de cît 10 ani ve-chime și d-l Bănescu a figurat mu-mai cîțiva ani ca profesor la acest gimnaziu, cind a demisionat și tor-nat în anul acesta îl vedem cocoșul profesor tot la acest gimnaziu pentru a ore de geografie, — dar fără să le-facă, ore raple de la trei din cole-gii d-sale, cărora luîndu-le cîte 2 și trei ore li s'a scizut cu cîte 50 lei salariu lunar. — D-l Bănescu cu un salariu de 800 lei lunar, casă gra-tis etc. etc., s'a mai lăcomit să-și crească pe spinarea și punga celor trei colegi ai d-sale încă o sinecură de 150 lei lunar

A fost d-l I. Bănescu, înainte de înființarea acestui gimnaziu, profe-sor și director la școala normală de învățători din Constanța, dar pentru scurta durată, celei acestui școală s'a desființat.

Adunînd an eu an, cît a funcționat ca profesor la școală Normală și Gimnaziu, ar ieși cît mult 10 ani, dar nu 15 ani.

În învățămîntul primar d-l I. Bă-nescu a fost și a funcționat ca veri-zor școlar mai mulți ani aici în Do-brogea.

Dar una este învățămîntul primar, alta învățămîntul secundar.

De unde dar are 15 ani d-l I. Bă-nescu în învățămîntul secundar?

Ceva mai mult! Editul de la Tomis a fost înscris la examenul de geogra-fie prin consiliul de miniștri!

Și va reuși președintele Constanței la acest examen, căci există rechi legă-turi de prietenie între d-sa și preșe-dintele comisiunii, d. G. Tocilescu.

O serbare școlară

Copilăria este timpul cel mai fericit al vieții; păcat numai, că trebuie să devii bărbat, ca să o știi!

Dacă de multe ori mi-am exprimat dorința, că aș vrea să mai fiu odată copil, aceasta nu ca să pun în prac-tică, în noua viață învățămîntele ex-periențelor anilor trăiți. Cîte pilde din viața de toate zilele, a noastră și a altora, împrejurările fac ca să nu ne putem folosi de ele.

Aș vrea să mai fiu odată copil, ca să retrăiesc în acea atmosferă lipsită de griji și rătăcite, care constituie feri-cirea vieții de copil.

Dar fiindcă e sigur și o știu, că ace-aste e peste puțină omenească, mă mulțumesc să visez din cind în cind acea vîrstă dulce, și mediul cel mai prielnic pentru acest fel de plăcută desfătare nu-l găsose de cît la diferite serbări școlare.

Sunt cîteva zile de cind elevii și elevetele școlilor primare din localitate au dat o serbare în sala Elpis.

Acest fel de spectacole reușesc în tot-deauna. Lipsurile micilor artiști le împlinesc predispoziția asistenței cea mai mare parte părinți și rude și, poate, toamai acele stingăciit con-stituie tot farmecul.

Aci aplauzele chiar dacă nu sunt meritale, sunt tot-deuna însă sincere.

Serbara de care o vorba, a fost desehisă cu inimul regal, exculat în cor de elevii școlilor, după care au urmat recitări.

Miezul serbării a fost însă un epis-od de pe vremea lui Ștefan cel Mare: «*Intre dragostea de mamă și iubirea de patrie*». Autoarea, stîmabila d-na A. Tănăsescu, directoroa școlii No. 1 de fete, a pus în această scriere care nu e cea d'ntilii și, ne place a crede, nici cea de pe urmă — toată i-nima-l mare de româneă, tot sufletul bua de mamă, tot talentul pe care o muncă nepregătită, o inteligență cul-tivată, și experiența unei lungi cari-ere au știut să-l facă și mai scintecior.

Interpreții operei d-nei Tănăsescu, au fost la înălțimea buneivoințe a fe-ricitei autoare. — Costumele lor erau bine confecționate și cu toată vocea și cu corpul lor de copile fragede, nu le lipsea însă nici energia în acțiune și nici abilitatea în mișcare.

Sevasta Negreanu ne-a dat un mo-ment iluzia că avem în față pe Ște-fan cel Mare pietat pe un tablou așe-zat departe, iar Mărioara Ionescu, cu ochii ei mari și lacrimoși, cu timbrul unei vorbe bătrînești și așezate, ne-a redat perfect pe Ruxanda, văduva unui răzeș mort la Râzboieni.

Au urmat iar recitări, după care a-pare pe scenă un grup de meseriași deghizați. E opera fostului meu pro-fesor, d. Ion Titorianu.

Tot crezul d-sale de romău și pe-dagog e cristalizat în acea piesă. De-filarea a tot felul de meseriași, carl pe rînd își expunea și-și lăuda me-seria, mi-a evocat în minte tot cursul, tot sistemul de predare al prea iubi-tului meu fost profesor și dacă am un pic de recăz azi pe dînsul, e că dacă

a putut să-mi inspire dragoste per-tru muncă, n-a știut însă să mă facă să scribesc de mic meseria ce mi-am a-leas, gazetăria...

Chemările repetate n'au putut să decida pe autor să iasă pe scenă. Cu cît ar plăti alții această onoare!

Serbara a încheiat-o un grup de jucători. Execuțiunea cadriului șco-lar și a diferitelor jocuri naționale au stîrnit admirațiunea generală.

N'a plecat om nemulțumit de la a-ceastă serbară a cărei reușită se datorește într'o bună parte și stăruin-ților d-lui Costacea, revizor școlar. Mie unuia însă mi-a părut rău, că s'a terminat prea repede.

D. T. DABO

SOCIETATEA "AJUTORUL"

Interview cu d. Anton Radu

Urmînd ancheta noastră în chesti-unea Societății Albano-macedoneană din localitate, a cărei stăpînire de-săvîrșită, se pretinde că ar fi uzur-pat-o d. Dabo, am interviewat și pe d. Anton Radu, fruntaș al coloniei alba-neze din orașul nostru și unul dintre principalii membrii fondatori ai nu-mitei societăți.

D-l Radu după ce m'a felicitat pen-tru campania începută, s'a oferit să răspundă la chestiunile ce 'mi pro-pusem să pun.

Sunteți unul dintre membrii fon-datori ai societății albano-macedo-române din localitate, prin urmare mi-ați putea spune multe asupra rostului și mersului ei.

Rostul ei la înființare îl înțelegem eu toți cari ne-am străns la o laltă în 1897, cind ne-am deschis pungile și am dat cu sutele. Am continuat să ne dăm bucuros obolul și în curînd so-cietatea număra un capital de peste șapte mii de lei. Rostul ei astăzi nu-l mai pricep însă și de aceea n'am re-tras.

Cum, nu mai figurați ca mem-bri în societate?

Nu, pentru că nu înțeleg să dau banii, ca să-l administrez după plă-cii un om, fără să voiaască să dea socotala vre-o dată.

I-ați cerut să vă arate gestiunea societății și n'a voit?

Da, în 1904 — în urma unor ar-ticole tendențioase apărute în ziarul din Capitală, cum că numai 2 3 am-bițioși n'ar fi mulțumiți cu starea de lucruri dela societatea noastră — au făcut o contestație semnată de peste cincizeci de membri, prin care mai întil protestam contra faptului, că la adunarea generală din 12 Decembrie 1904 n-au luat parte la votarea con-siliului toți membrii societății nefiind invitați de nimeni, iar pe de alta ce-ream să se dea socotala de situațiunea financiară a societății — lucră ce se refuză de 7 ani de zile.

Și nu vi s'a satisfăcut cererea?

Nu, cu toate că acea contesta-țiune era semnată de mai mult mem-bri fondatori, printre care figura și d. Petru Vulcan. Vedeți, acesta-i motivul demisiei d-sale și o foarte lesno expli-cabil, de ce a evitat să vi-l arate.

Și cum a rămas?

D. Dabo a refuzat pur și simplu cererea noastră și după ce ne-am re-tras noi, a procedat la o nouă alegere care l-a intronat tot pe d-sa, cum era și natural, ca să continue cu bașibu-zia înainte.

Și n-ați mai recurs la nimic?

L-am lăsat în plata Domnului, lăcăt de ce nu mai văd rostul acelei societăți, unde bunul plac al d-lui Dabo și a încă doi acoliți a înloc-uit și statutele și regulamentele so-cietății. Noi din toată mîna vă mul-țumim pentru campania începută: să dea Domnul să deschideți ochii cei a-dormiți al opiniei publice.

După cum vedeți chestiunea devine din ce în ce mai interesantă și vom continua cu ancheta noastră. Pentru numărul viitor promitem un interview senzațional.

Intreaga suflare din țară, timp de trei zile, a sărbătorit domnia de 40 de ani de înțelepciune, de bărbăție și de dragoste pentru neam, a Ma-jestății Sale Regelui Carol I.

Unind urzile noastre cu ale în-tregii națiuni, depunem la picioarele tronului Majestății Sale prinocul nos-tru de venerațiune pentru Acela, Care a făcut din România un stat iubit înăuntru și respectat în afară.

Cu toată zarva care se face, mai ales în ultimul timp, în jurul chestiunii acordării drepturilor politice, noi totuși continuăm să păstrăm scepticismul nostru justificat.

Următoarea combinațiune a fost pusă la cale:

D. Al. Petrescu, comisar sanitar la Constanța, să treacă perceptor la Mur-fatlar; d. Const. Lumezeanu, primar de Techirghiol, să treacă în locul cel-ului d'ntil; d. L. Gheorghiu, primar la Gargalic, să treacă în locul d-lui Lu-mezeanu, iar la Gargalic să fie trimis d. Constantinescu, fost primar la Te-chirghiol.

Perceptorul de la Murfatlar fiind însă bine sprijinit la centru, adminis-trațiunea financiară primește un ordin de la Minister, prin care i se pune în vedere, ca să înainteze în original ra-portul controlorului, prin care cere în-locuirea perceptorului, cum și *decla-rațiunea acestuia asupra învinuirilor ce i se aduc*. Ordinul conchidea ca pe viitor *funcionarii să nu mai fie mutați fără motive serioase.*

Finetea ordinului n'a fost însă pă-trunsă de administrațiunea financiară și actele cerute s'au înaintat. Cum în loc de mutarea perceptorului le va veni, neîndoios, meritatul bobirnae, toată combinațiunea de mai sus cade.

Suntem informați, că unul dintre primarii din plasa Mangalia în tim-pul călării sale în Capitală cu ocazia ultimelor serbări jubiliare, s'a dat la spectacole, care au revoltat pe toți oamenii de bun simț.

Cum faptele acestea, compromiță-toare pentru prestigiul întregului nos-tru personal administrativ, au fost a-duse — pe cît știm — la cunoștiunța d-lui Prefect, nu ne îndoiim, că se vor lua măsuri în consecință.

Ni se comunică, că în urma obser-vațiilor noastre din numărul trecut, d. d-r. Tălășescu n'ar mai fi vizitat vapoarele însoțit de agentul Casei Ki-riachides.

Puteam adăoga, că un raport în sen-zul celor expuse de noi a fost înain-tat Legațiunii Engloze, de către con-sulul respectiv din localitate, în urma reclamațiilor comandanților vaselor *Treliske și Huselmoor.*

Cum cazul s'a relatat și direcțiunii serviciului sanitar, așteptăm să vedem ce măsuri se vor lua.

La banchetul dat cu ocazia inaugu-rării laboratorului, la un moment dat sculindu-se d. Ion Roman ca să ia cu-vîntul, d. Bănescu, cu tupeul cunos-cut, începe de odată să vorbească — după ce mai vorbise odată — silind ast-fel pe d. Roman să renunțe la cu-vîntarea ce voia să țină, ca răspuns la toastul d-lui ministru de domenii. Ori cît ar fugi d. Bănescu de «e-clipsă» tot în întunericul vre-unei pă-răgînituri o să moară!

Aci s'a fondat o Societate Israelită de bine facere cu numele de «Rofe Holim».

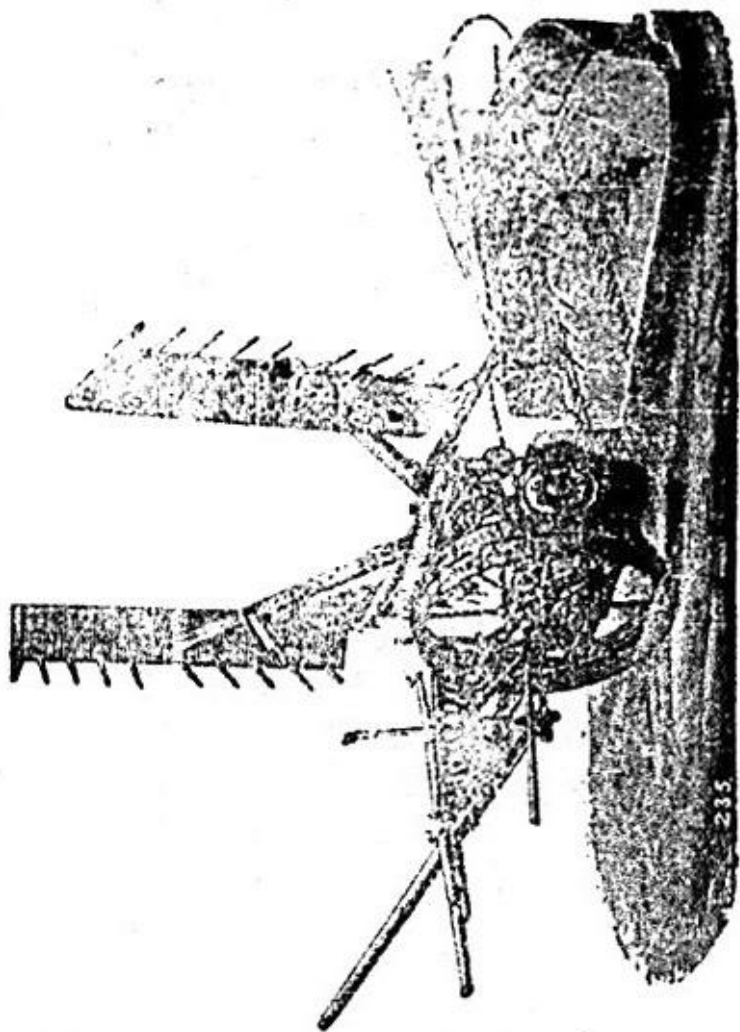
Bazele s'au pus în ziua de Dumî-nică 30 Aprilie; s'au înscris 50 mem-brii fondatori.

Comitetul ales pe timp de un an se compune din:

Solomon Lorias, președinte, Isac Gabay, vice-presed., Șalom Tuvy, se-cretar, Isac Delareina, casier, Ilie Kan-ner, controlor, Rafael Solomon, Iosef Frangi, Marco Menahem și Menahem Pincas membrii consilierii.

Amicul nostru d. Sava Tîbacu a fost numit perceptor al circumscrip Dăeni.

Tot felul de Mașini Agricole
RENOMITELE MAȘINI DE SECERAT „ALBION“
 Sezon 905. Perfectionat.

George I. Rignall

Str. Mercur No. 1. — CONSTANȚA — Str. Mercur No. 1

TOT FELUL DE REZERVE pentru Secerătoare de ori-ce sistem
 Atelier de Reparațiuni cu aburi

Casa de Mode, Rochi & Confecțiuni
 DE DAME, D-ȘOARE și COPII

D-ra Lenny Davidescu

CONSTANȚA
 Piața Independenței No. 54.

Face cunoscut onor. s-le clientele și onor. public că a primit un frumos asortiment de pălării pentru Dama și D-șoare, din renumite case de Modă din Paris.

Voileto fine și moderne, Pălării, Rochi și Voilette de doliu Parfumerii, Poudre și ape de toaletă din producție franceză.

In atelierul de rochi și confecțiuni, pentru Dama și Domnișoare se execută cele mai grele modele după jurnalele Franceze, Germane și Engleze precum: Costume Tailleur, Bolerouri, Jachete, Rochi de Mensaje, Trotour, etc.

Mărind atelierul am adus 2 maestre împărțind în două secțiuni; una pentru rochi elegante și alta pentru rochi simple, putând atfel mulțumi toată clientela. Preț diferit pentru ambele secțiuni.

Cursurile pentru Croitoria practică se predau Marțea și Joi de la 2-5 p. m. iar lucrul manual precum: Frivolite, Macrame Ajour Torșon etc. Miercuri și Vinerea de la 2-5 p. m., acest curs înființat pentru binele public, fiind absolut necesar unei Dama sau Domnișoare sper că voi fi încurajată.

Se primesc olave interne și externe la Modă și Croitorie dându-se o îngrijire bună.

P. S. Se atrage atențiunea onor. clientelii că făcând rochi și pălării în acest magazin li se vor face o bună reducere.

Deposit de cherestea
Albert Theiler

Depositul este bine asortat cu lemnărie de construcție.

Specialitate în timplărie și dușumele uscate.

Efectuare promptă de tot felul de comenzi speciale în brad și stejar, ecarisat și cioplit

INSTITUTUL „MIRCEA-VODA“

Fondat în anul 1901

CURS PRIMAR, LICEAL ȘI COMERCIAL

Director, VIRGIL ANDRONESCU

Reputația institutului „Mircea-Voda“, este stabilită. Nu s'a cruțat nimic pentru ca școala să fie printre cele mai bune. Rezultatul examenilor anuale a arătat că în școala aceasta se muncște cu sîrguință.

Profesori impuși și necobosiți, și-au dat obolul cu dragoste și desinteres, pentru reușita institutului.

Anul acest. s'a mai alipit pe lângă institut și

UN INTERNAT DE FAMILIE unde copiii de toate vrăstele, în schimbul unei modeste plăți, sunt îngrijiți părintește, dându-li-se și meditațiunile trebuitoare.

De vânzare Un loc la Te-kirghiol situat în fața Pieței Publice. Preț avantajos.

Doritorii se vor adresa la D-l Petre Thomescu Tipografia Nicolaescu Constanța.

De vânzare case și terenuri la Te-kirghiol.

A se adresa Direcției ziarului.

DROGUERIA MEDICINALA
ALEX. I. HELDENBUSCH
 CONSTANȚA

Strada CAROL (Sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:
 Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apă de Colonie străină, apă de Colonie cu kilogramu; articole de toaleta, Pudre, Paste de dinți, Peril de dinți, Săpunuri medicinale străine și indigene, Săpunuri de toaleta străine calitățile cele mai alese; articole de cauciuc, irigatore, articole de bae; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu mirosurile cele mai moderne; articole de pansament, Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate; Vasilina, Benzina Glicerina, apă de gură cu kilogramu cel mai bun antiseptic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru păr toate culorile, diferite Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de bae și maxinale, lacuri, vopsea pentru dușumele ceară pentru fapele etc. etc

Toate cu prețurile cele mai reduse, deviza mea fiind a vinde iheren pentru a vinde mult.

Cremă de Dinți Anatherin. — D-r POP

Din cauza dinților stricați se pot ivi complicațiuni nervoase și afecțiuni d'aceasta prezența lor a produs foarte adesea infecțiuni ale organismului chiar cu slăbit mortal. După observațiuni s'a dovedit că din 100 persoane, 80 au dinți stricați, între care sunt mulți ai căror dinți seamănă cu niște rușnițe, gingiile umflăte și lesne sângerându sau acoperite cu fistule, din care emană matorie care deja la distanță răspândește un miros neplăcut, lucru în general produs fie prin necurătenia dinților fie prin întrebuintarea de dentifrice improprii. După opinia celebrității lor medicale Pastela de dinți cari conține acizi săi baze și care în general fac spumă abundentă, provoacă distrugerea smalțului dinților care e începutul stricărei lor.

O experiență de mai bine de jumătate secol în toată Europa a dovedit că crema de dinți Anatherin D'r Pop, în tuburi, e o preparație cu totul neutră, curată și întreține dinții fără ustăcea pres. revindul contra intepărilor.

Prețul nui utub 60 bani

Depozit general pentru Dobrogea

Drogueria Medicinală ALEXANDRU I. HELDENBUSCH, Constanța

„LA OVIDIU“

Piața Independenței No. 22

D. GH. DESPINACHIS

Nou magazin cu Coloniale, Delicatase și Comestibile
 (Fost P. ASTRAS)

Băuturi spirtoase străine indigene
 MARE DEPOU DE VINURI

Specialitate în unt-de-lemnouri Franceze și Grecești
 Diferite articole coloniale orientale

APERITIVE - TRUFANDALĂ

Prețuri mai effin ca ori unde

Serviciul prompt și foarte conștiincios
 Târgueile se expediază a Domiciu

FRUMUSEȚEA

și disparițiunea completă a oricărui afecțiuni a pielii precum: panche negre, roșiata feței, coșuri, păstrușe etc. nu se poate obține de cât prin întrebuintarea zinică a renumitului

Săpun de Lapte de Crin

Marca fabricii un „Cal de Lema“ a lui Bergmann & Co. Baden-Baden.
 Prețul Lei 1.50 Bucata

Depozit la: L. & I. Lăzărescu și la Drogueria Medicinală Alex. I. Heldenbusch Constanța.

Marele Hotel „Metropol“

St. ELENA No. 10, lângă OVIDIU

Intrat eselusiv sub direcțiunea d-lui Mișu Georgescu și inzestrat cu tot mobilierul nou, cu sobe de teracolă — **SORBE CE NU SE GASESC LA NICI UN HOTEL DIN LOCALITATE** — e pus la dispoziția vizitatorilor Constanței în ori-ce timp din zi sau noapte.

Urmele vechii administrațiuni „Gherachi“ sunt șterse cu desăvîrșire.

Se dau camere și cu luna.

Prețuri modeste.

De vânzare o pereche de case cumal multe încăperi și curte mare, pe strada Carol, în fața grădinei publice.
 Ori-ce referințe Direcțiunii ziarului.

Virgil Mormoceanu
 AVOCAT

Strada Traian No. 27 — Constanța